הַחַמָּרִים אַחַת בְּשָׁבוּעַ, (ה) הַגַּמָּלִים אַחַת לִשְׁלשִׁים יוֹם, הַסַּפָּנִים אַחַת לְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים, וְעוֹנַת (ו) * תַּלְמִידֵי חֲכָמִים (ז) * מִלֵּיל שַׁבָּת (ג) לְלֵיל שַׁבָּת. [ג]וְכָל אָדָם צָרִיךְ לְפַקֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ (ח) בְּלֵיל (ד) טְבִילָתָהּ, [ד]וּבְשָׁעָה שֶׁיּוֹצֵא (ה) (ט) לַדֶּרֶךְ אִם אֵינוֹ הוֹלֵךְ לִדְבַר מִצְוָה. וְכֵן אִם אִשְׁתּוֹ (י) מְנִיקָה [ה]וְהוּא מַפִּיר בָּהּ שֶׁהִיא מְשַׁמַּלְתּוֹ וּמְרַצָּה אוֹתוֹ וּמְקַשֶּׁטֶת עַצְמָהּ לְפָנָיו כְּדֵי שֶׁיִּתֵּן דַּעְתּוֹ עָלֶיהָ, חַיָּב (יא) לְפָקְדָהּ. [ו]וְאַף כְּשֶׁהוּא מְצוּי אֶצְלָהּ לֹא יְכַוֵּן לַהֲנָאָתוֹ, אֶלָּא (יב) כְּאָדָם שֶׁפּוֹרֵעַ חוֹבוֹ שֶׁהוּא חַיָּב בְּעוֹנָתָהּ, [ז]וּלְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאוֹ שֶׁיִּהְיוּ לוֹ בָּנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְקַיְּמֵי מִצְוֹת בְּיִשְׂרָאֵל. וְכֵן אִם מְכַוֵּן לְתִקּוּן הַוָּלָד, שֶׁבְּשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים אַחֲרוֹנִים יָפֶה לוֹ שְׁמִתּוֹךְ כָּךְ יֵצֵא מְלֻבָּן וּמְזֹרָז, שָׁפִיר דָּמֵי. וְאִם הוּא מְכַוֵּן לִגְדֹר עַצְמוֹ בָּהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְאַוֶּה לַעֲבֵרָה, כִּי רוֹאֶה יִצְרוֹ גּוֹבֵר וּמִתְאַוֶּה אֶל הַדָּבָר הַהוּא, הֲגָהּ: גַּם בָּזֶה יֵשׁ קִבּוּל שָׂכָר, אַף (טור) יוֹתֵר טוֹב הָיָה לוֹ לִדְחֹת אֶת יִצְרוֹ וְלִכְבֹּשׁ אוֹתוֹ, כִּי אֵבֶר קָטָן יֵשׁ בָּאָדָם, מַרְעִיבוֹ שָׂבֵעַ, מַשְׂבִּיעוֹ רָעֵב. אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַדָּבָר, אֶלָּא שֶׁמְּעוֹרֵר תַּאֲוָתוֹ כְּדֵי לְמַלֹּאת תַּאֲוָתוֹ, זוֹ הִיא עֲצַת יֵצֶר הָרָע, וּמִן הַהֶתֵּר יְסִיתֶנּוּ אֶל הָאִסּוּר, וְעַל זֶה [ח]אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה הַמְקַשֶּׁה עַצְמוֹ לְדַעַת יְהֵא בְּנִדּוּי: ב [ט]לֹא יִשְׁתֶּה אָדָם בְּכוֹס זֶה (יג) וְיִתֵּן עֵינָיו (ו) בְּכוֹס אַחֵר, וַאֲפִלּוּ שְׁתֵּיהֶן נְשָׁיו: ג [י]וּבְרוֹתִי מִכֶּם הַמּוֹרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי׳ (יחזקאל כ לח) אֵלּוּ בְּנֵי תֵּשַׁע מִדּוֹת, בְּנֵי (ו) (יד) אֲנוּסָה, בְּנֵי (ם) (טו) שְׁנוּאָה, * בְּנֵי נִדּוּי, בְּנֵי (ט) (טז) תְּמוּרָה,

ג מִמַּשְׁמָעוּת מֵימְרָא דְּרַב הוּנָא בְּרֵיהּ דְּרַב יוֹסֵף בִּבְרָכוֹת כ״ד (ע״א). ד יְכוֹלוֹת (ס״א) [ס״ב] (ע״ב). ה פְּסָחִים ע״ב (ע״ב) וּבְפָרוּשׁ רַשׁ״י (ד״ה לשמח) וְעַיְרוּבִין ק׳ (ע״ב) (וְסוֹטָה ב׳) [וּנְדָרִים כ׳] (ע״ב). ו טוּר. ז שָׁם בְּשֵׁם הָרַאֲב״ד (שער הקדושה). ח נְדָה י״ג (ע״ב). ט נְדָרִים כ׳ (ע״ב). י שָׁם.

בֵּאוּר הַגְּרָ״א

* תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ו) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ג). וְכֵן כָּתַב בְּתְשׁוּבַת מְעִיל צְדָקָה סִימָן נ״א שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא לוֹמֵד בְּתְמִידוּת הֵן אִם הוּא מֵהַמּוּרָים בָּעָם אוֹ מִן הַתַּלְמִידִים רַשַּׁאי שֶׁלֹּא לְקַיֵּם עוֹנָתוֹ כִּי אִם אַחַת בְּשָׁבָת, וְאַף שֶׁאֵין לָנוּ דִּין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בִּזְמַן הַזֶּה לְכַמָּה דְּבָרִים, מִכָּל מָקוֹם בָּזֶה רַשַּׁאי לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ תַּלְמִיד חָכָם. וּמַה שֶּׁכָּתַב מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג) שֶׁאֵין רַשַּׁאי הֵיינוּ כְּשֶׁהוּא בָּאֻמָּת פּוֹעֵל אוֹ טַיָּל וְאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֲבָל לְעוֹסְקֵי תּוֹרָה שֶׁמְּתֻשָּׁת כֹּחָם אֵין חִלּוּק בֵּין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁבִּזְמַנֵּינוּ לִזְמַנֵּינוּ, עַיֵּן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם כָּתַב לְבָסוֹף שֶׁהֵיכָא מְיֻעָּץ לְסַבִּיכָיו שֶׁיְּקַיְּמוּ עוֹנַת פּוֹעֲלִים שְׁתַּיִם בְּשַׁבָּת. וְהוּבָא כָּל זֶה בְּפִתְחֵי תְּשׁוּבָה אֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן ע״ו (סק״ג) וְכֵן הֶבִיא בְּחָכְמַת אָדָם (כלל קכח ס״ט) בְּשֵׁם צַוָּאַת רַבִּי יְחֶזְקֵאל מִפְּרַאג. וְהָעִקָּר הַכֹּל לְפִי כֹּחַ הָאָדָם וּכְדַלְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ג׳. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף י״ד:

* מִלֵּיל שַׁבָּת וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ז) בְּמַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שֶׁאֵין לְשַׁמֵּשׁ בְּלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח וְלֵיל שְׁבוּעוֹת וְכוּ׳. עַיֵּן בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב (סק״ב) שְׁמְצַדֵּד דְּאִם לֹא קִיֵּם פְּרִיָה וּרְבִיָה אֵין לְהַחְמִיר בְּכָל זֶה:

ג * בְּנֵי נִדּוּי. הֵיינוּ כְּשֶׁהוּא אוֹ הִיא הָיוּ אֵז בְּנִדּוּיִם. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהוּא אוֹ הִיא הָיוּ בְּאֻבְלָם [וּמַה דְּאִיתָא בְּיוֹרֶה דֵּעָה דְּמַתִּר לְבוֹא עַל אִשְׁתּוֹ כְּשֶׁהִיא אֲבֵלָה וְאֵינָהּ יוֹדַעַת, כָּל שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת לְאוֹ אִיסּוּרָא הָוֵי]. וְיֵשׁ גּוֹרְסִין בְּנֵי נִדָּה, דְּאַף דְּאֵין הַוָּלָד מִמְּזַר מִזֶּה, פְּגוּם מִיהָא הָוֵי, וְעַל־כֵּן אָמַר הַכָּתוּב וּבְרוֹתִי מִכֶּם׳ וְגוֹ׳ [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ט)]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אָדָם הַבְּרִיאִים וְהַמְּצֻנָּגִים [רַמְבַּ״ם (אישות פי״ד ה״א)], וַאֲפִלּוּ הֵם בְּנֵי תּוֹרָה, כָּל זְמַן שֶׁאֵינָנּוּ תַּלְמִיד חָכָם [אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ב), וְכֵן כָּתַב בֵּית שְׁמוּאֵל בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן ע״ו (סק״א) דִּבְתַלְמִיד חָכָם שֶׁהַתּוֹרָה מַתֶּשֶׁת כֹּחוֹ, בְּכָל גַּוְנֵי הוּא מֵעֶרֶב שַׁבָּת לְעֶרֶב שַׁבָּת, וְכֵן מִשְׁמַע בְּתְשׁוּבַת מְעִיל צְדָקָה סִימָן נ״א]. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף קָטָן ו׳: (ה) הַגַּמָּלִים. שֶׁהֵם הַמּוֹבִיאִים חֲבִילוֹת עַל הַגַּמָּלִים מִמָּקוֹם רָחוֹק: (ו) תַּלְמִידֵי חֲכָמִים. שֶׁבַּחוּל צְרִיכִים לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בַּלַּיְלָה, שֶׁתּוֹרָתָן אֻמָּנוּתָן. וַאֲל יֹאמַר אָדָם אֲנִי עֲשָׂה עַצְמִי כְּתַלְמִיד חָכָם, כִּי כְּתִיב ׳וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׳ [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) בְּשֵׁם הַקְּנָה], וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר לְהַקְפִּיד הָעוֹנָה שֶׁלֹּא בְּרְשׁוּתָהּ, אֲבָל בְּרְשׁוּתָהּ תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ג)]. וְעַיֵּן שָׁם שֶׁמְּסְתַּפֵּק בְּזִמַּנֵּינוּ אִם נִקְרָא תַּלְמִיד חָכָם לָזֶה, וּמִכָּל מָקוֹם מְצַדֵּד דְּכֵיוָן דְּלִפְי הַדּוֹר הוּא תַּלְמִיד חָכָם, וְהוּא רָשָׁאִי עַל דַּעַת כֵּן, לֵית חִיּוּב עוֹנָה כִּי אִם בְּלֵיל שַׁבָּת. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה תלמידי חכמים): (ז) מִלֵּיל שַׁבָּת וְכוּ׳. יֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ שֶׁהוּא הַדִּין (ג) בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב. וְלִכְאוֹרָה לְפִי טַעַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם הַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן ו׳ שֶׁצָּרִיךְ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בַּלַּיְלָה, אֵין שַׁיָּךְ לְחַיֵּב אוֹתוֹ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה מליל). אֵין לְשַׁמֵּשׁ (ד) בְּלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח וְלֵיל שְׁבוּעוֹת וּשְׁנֵי יָמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלֵיל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת, אִם לֹא בְּלֵיל טְבִילָה. וְכָל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא לְאָדָם שֶׁהוּא מָלֵא בִּיְרָאָה וְלֹא יֶחֱטָא חַס וְשָׁלוֹם, אֲבָל אִלּוּ שֶׁיִּצְרָם מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא כְּעֵין אִסּוּר תּוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה בָּאִים חַס וְשָׁלוֹם לִידֵי כַּמָּה מִכְשׁוֹלִים, מִצְוָה לְשַׁמֵּשׁ אֲפִלּוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיִטְבֹּל לְמָחָר, דְּמִצַּד הַדִּין אֵין אִסּוּר אֶלָּא בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וּבְתִשְׁעָה בְּאָב וּבִימֵי אֲבֵלוּת שֶׁלּוֹ אוֹ שֶׁלָּהּ [חָכְמַת אָדָם (כלל קכח ס״כ)]: (ח) בְּלֵיל טְבִילָתָהּ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ בִּשְׁעַת עוֹנָתָהּ: (ט) לַדֶּרֶךְ. עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ט״ו: (י) מְנִיקָה. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף שֶׁהִיא מֵנִיקָה אוֹ מְעֻבֶּרֶת, מִכָּל מָקוֹם חַיָּב לְפָקְדָהּ [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אבל אם)]: (יא) לְפָקְדָהּ. הֵיינוּ אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת עוֹנָתָהּ. וְהוּא הַדִּין בְּיוֹצֵא לַדֶּרֶךְ, אַף שָׁם מְהַנֵּי מִחֵילָה דִּידָהּ [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד)]: (יב) כְּאָדָם שֶׁפּוֹרֵעַ חוֹבוֹ וְכוּ׳. וְזֶה יְכַוֵּן אֲפִלּוּ בְּעֵת עִבּוּר וְיֵנִיקָה: ב (יג) וְיִתֵּן עֵינָיו. פֵּרוּשׁ שֶׁיִּתֵּן מַחֲשַׁבְתּוֹ (ה) בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ עַל הָאַחֶרֶת: ג (יד) אֲנוּסָה. אֲפִלּוּ אֵינָהּ אֲנוּסָה רַק (ו) שֶׁאֵינָהּ מְרָצָה מִפְּנֵי כַּעַס שֶׁיֵּשׁ לָהּ עָלָיו, לְכֵן יְפַיֵּס וְאַחַר כָּךְ יִבְעֹל: (טו) שְׁנוּאָה. בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, אֲבָל אִם הִיא אָז רְצוּיָה, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא שְׁנוּאָה, שָׂרִי [טוּר]: (טז) תְּמוּרָה. אֲפִלּוּ שֶׁתִּיהֶן נָשָׁיו,

בֵּאוּר הַגְּרָ״א

(ג) לֵיל שַׁבָּת. וְהוּא הַדִּין בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב. וְאַל יֹאמַר אָדָם אֲעֲשֶׂה עַצְמִי כְּתַלְמִיד חָכָם, כִּי כְּתִיב ׳וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׳. סֵפֶר הַקְּנָה (סדר מצות פרו ורבו): (ד) טְבִילָתָהּ. אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת עוֹנָתָהּ. טוֹב לוֹמַר קֹדֶם הַזִּיּוּג ׳מְזֻמּוֹר לְדָוִד׳ ה׳ רֹעִי לֹא אֶחְסָר׳ וְגוֹ׳. וְכָל אַזְהָרוֹת רַז״ל עַל זִיּוּג מִשָּׁבָת לְשָׁבָת הוּא בְּמִשְׁגַּשׁ לְשֵׁם הֲרָיוֹן. הָאַר״י ז״ל (פע״ח שער ק״ש של המטה פי״א). וְאֵין לְשַׁמֵּשׁ שְׁנֵי לֵילוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַנִּזְהָר בָּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה. שְׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט). וְכָתַב הָאַר״י ז״ל שֶׁאֵין לְשַׁמֵּשׁ לֵיל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת (תורת חכם) וְלֵיל שְׁבוּעוֹת (פע״ח שער חג שבועות פ״א) וְלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח (פע״ח שער חג המצות פ״א), אִם לֹא בְּלֵיל טְבִילָה. וְלֵיל שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח מַתִּר בְּזִוּוּג. סֵפֶר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הספח דרוש יב): (ה) לַדֶּרֶךְ. עַיֵּן סָעִיף ט״ז: ב (ו) בְּכוֹס אַחֵר. פֵּרוּשׁ שֶׁיִּתֵּן מַחֲשַׁבְתּוֹ בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ עַל הָאַחֶרֶת: ג (ו) אֲנוּסָה. פֵּרוּשׁ אֵינָהּ אֲנוּסָה רַק שֶׁאֵינָהּ מְרָצָה לְכָךְ, לָכֵן יְפַיֵּס וְאַחַר כָּךְ יִבְעֹל: (ם) שְׁנוּאָה. בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, אֲבָל אִם הִיא רְצוּיָה בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא שְׁנוּאָה שָׂרֵי. טוּר: (ט) תְּמוּרָה. אֲפִלּוּ שֶׁתִּיהֶן נָשָׁיו, כְּגוֹן שֶׁנִּתְגָּרְשָׁה לוֹ וְנִזְדַּמְּנָה לוֹ הָאַחֶרֶת. טוּר. וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּהָלֹא יַעֲקֹב נִתְכַּוֵּן לְרָחֵל וּבָא עַל לֵאָה, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) בְּאֵר הֵיטֵב (סק״ג), וְהוּא מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ג). וּבְאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ב) מְפָרֵשׁ כַּוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְהַקֵּף, שֶׁדִּינוֹ כְּחֹל לָזֶה. וְהַנָּה חִפַּשְׂתִּי בְּקָנֶה וְלֹא מָצָאתִי, וְאִם כַּוָּנָתוֹ כְּאֵלִיָּה רַבָּה הָיָה לוֹ לְפָרֵשׁ אֶת טוֹב, דְּאִי בְּדִדְאִי אֵין חִיּוּב כָּל שֶׁכֵּן בְּתוֹרָה וּכְשַׁבָּת דָּמְיָא, אֶלָּא עַל כָּרְחֵךְ דְּכַוָּנָתוֹ לְהַעִתִּיק מַה שֶּׁכָּתְבוּ הַמְקֻבָּלִים בְּשֵׁם הָאַר״י (פע״ח שער ק״ש של המטה פי״א) דְּלִעְנַיֵּן זִוּוּג רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב כְּשַׁבָּת. וְאָמְנָם בָּאֻמָּת נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּפִשִׁיטוּת דְּאֵין כַּוָּנַת הָאַר״י לְחַיֵּב

(ז) מִלֵּיל שַׁבָּת. פֵּרוּשׁ בְּלֵיל שַׁבָּת עַצְמוֹ, וְהוּא הַדִּין בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב. וְאַל יֹאמַר אָדָם אֲעֲשֶׂה עַצְמִי כְּתַלְמִיד חָכָם, כִּי כְּתִיב ׳וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׳. סֵפֶר הַקְּנָה (סדר מצות פרו ורבו): (ד) טְבִילָתָהּ. אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת עוֹנָתָהּ. טוֹב לוֹמַר קֹדֶם הַזִּיּוּג ׳מְזֻמּוֹר לְדָוִד׳ ה׳ רֹעִי לֹא אֶחְסָר׳ וְגוֹ׳. וְכָל אַזְהָרוֹת רַז״ל עַל זִיּוּג מִשָּׁבָת לְשָׁבָת הוּא בְּמִשְׁגַּשׁ לְשֵׁם הֲרָיוֹן. הָאַר״י ז״ל (פע״ח שער ק״ש של המטה פי״א). וְאֵין לְשַׁמֵּשׁ שְׁנֵי לֵילוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַנִּזְהָר בָּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה. שְׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט). וְכָתַב הָאַר״י ז״ל שֶׁאֵין לְשַׁמֵּשׁ לֵיל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת (תורת חכם) וְלֵיל שְׁבוּעוֹת (פע״ח שער חג שבועות פ״א) וְלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח (פע״ח שער חג המצות פ״א), אִם לֹא בְּלֵיל טְבִילָה. וְלֵיל שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח מַתִּר בְּזִוּוּג. סֵפֶר הַכַּוָּנוֹת (דרושי הספח דרוש יב): (ה) לַדֶּרֶךְ. עַיֵּן סָעִיף ט״ז: ב (ו) בְּכוֹס אַחֵר. פֵּרוּשׁ שֶׁיִּתֵּן מַחֲשַׁבְתּוֹ בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ עַל הָאַחֶרֶת: ג (ו) אֲנוּסָה. פֵּרוּשׁ אֵינָהּ אֲנוּסָה רַק שֶׁאֵינָהּ מְרָצָה לְכָךְ, לָכֵן יְפַיֵּס וְאַחַר כָּךְ יִבְעֹל: (ם) שְׁנוּאָה. בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, אֲבָל אִם הִיא רְצוּיָה בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא שְׁנוּאָה שָׂרֵי. טוּר: (ט) תְּמוּרָה. אֲפִלּוּ שֶׁתִּיהֶן נָשָׁיו, כְּגוֹן שֶׁנִּתְגָּרְשָׁה לוֹ וְנִזְדַּמְּנָה לוֹ הָאַחֶרֶת. טוּר. וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּהָלֹא יַעֲקֹב נִתְכַּוֵּן לְרָחֵל וּבָא עַל לֵאָה, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט):

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁהַתּוֹרָה מַתֶּשֶׁת כֹּחָן, אֶלָּא כַּוָּנָתוֹ דְּאַף שֶׁעַל פִּי הַקַּבָּלָה נָכוֹן לִירֵא אֱלֹקִים לִיזָּהֵר מִלְּשַׁמֵּשׁ בְּחֹל [אִם לֹא שִׁיצְרוֹ גָּבַר עָלָיו] כִּי אִם בְּשַׁבָּת שֶׁאָז מַמְשִׁיךְ נֶפֶשׁ קְדוּשָׁה עַל זַרְעוֹ, בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְיוֹם טוֹב אֵין צָרִיךְ לִיזָּהֵר בְּכָךְ, שֶׁגַּם אָז מַמְשִׁיךְ נֶפֶשׁ קְדוּשָׁה, אֲבָל לֹא שֶׁיִּהְיֶה מְחֻיָּב בְּדָבָר: (ז) אַחֲרוֹנִים, דְּעַל פִּי קַבָּלָה נָכוֹן לִיזָּהֵר: ב (ם) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ו): ג (ו) מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ו):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּנֵי (י) (יז) מוֹרָדֶת, בְּנֵי (יח) שִׁכְרוּת, בְּנֵי (יט) גְּרוּשַׁת הַלֵּב, בְּנֵי (כ) עֲרְבּוּבְיָא, בְּנֵי (יט) (כא) חֲצוּפָה: ד * אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, שֶׁכָּל הַמִּסְתַּכֵּל שָׁם אֵין לוֹ בֹּשֶׁת פָּנִים, וְעוֹבֵר עַל 'וְהַצְנַע לָכֶת', וּמַעֲבִיר הַבּוּשָׁה מֵעַל פָּנָיו, שֶׁכָּל הַמִּתְבַּיֵּשׁ אֵינוֹ חוֹטֵא, דִּכְתִיב (משלי כ טו) 'וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם' זוֹ הַבּוּשָׁה 'לְבִלְתִּי תֶּחֱטְאוּ', וְעוֹד דְּקָא מִגְּרֶה יֵצֶר הָרָע בְּנַפְשֵׁיהּ. * וְכָל שֶׁכֵּן הַנּוֹשֵׁק שָׁם, שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֵלֶּה, וְעוֹד שֶׁעוֹבֵר עַל 'בַּל תְּשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם' (ויקרא יא מג): ה מוּהוּא לְמַטָּה וְהִיא (טו) לְמַעְלָה, זוֹ דֶּרֶךְ עֲזוּת. שִׁמְּשׁוּ שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד, זוֹ דֶּרֶךְ עֵקֶשׁ: ו נאָסוּר לְשַׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ בְּפְנֵי כָּל אָדָם אִם הוּא * נָעוֹר, (כב) נאֲפִלּוּ עַל יְדֵי הָפְסֵק מְחִצָּה עֲשָׂרָה. עוּבִכְנֵי תִינוֹק שֶׁאֵין יוֹדֵעַ לְדַבֵּר, מַתָּר. * פבַּיִת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סֵפֶר תּוֹרָה אוֹ חֲמִשִּׁים (כג) הָעֲשׂוּיִים בְּגִלְיוֹנוֹת, אָסוּר לְשַׁמֵּשׁ בּוֹ (כד) * עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּפָנָיו (טו) (כה) מְחִצָּה. (וּלְעִנְיַן לַעֲשׂוֹתָהּ בְּשַׁבָּת, עַיֵּן לְקַמָּן רֵישׁ סִימָן שט"ו). צוְאִם יֵשׁ לוֹ (כו) בַּיִת (יז) אַחֵר, * אָסוּר עַד שֶׁיִּתְּנֵם (כז) תְּפִלִּין (יח) (כח) קאוֹ סְפָרִים, (כט) אֲפִלּוּ שֶׁל גְּמָרָא, אָסוּר (ל) * עַד שֶׁיִּתְּנֵם.

כ שם (נדרים כ.).
ל הָרַאֲב"ד בְּשַׁעַר הַקְּדֻשָּׁה (שער הפרישה סי' א). מ טור בְּשֵׁם מַסֶּכֶת כַּלָּה (פ"א הכ"ג). נ נִדָּה י"ז (ע"א). ס טור. ע שם וְרַאֲב"ד (שם) מַהֲא דְּפִסְחִים קי"ב (ע"ב). פ בְּרָכוֹת כ"ה (ע"ב) וְשָׁם בְּתוֹסָפוֹת (כו. ד"ה ס"ח). צ שָׁם (שם). ק תּוֹסָפוֹת (שם) וְהָרֹא"שׁ (ברכות פ"ג סי' נה) וְהָרַאֲב"ד (בעלי הנפש שער הפרישה סי' ג).

בְּאֵר הֵיטֵב

(י) מוֹרֶדֶת. דְּאָמְרָה לֹא בָּעֵינָא לָךְ וְאַף עַל פִּי כֵן הוּא מְשַׁמֵּשׁ עִמָּהּ, אַף עַל פִּי שֶׁרְצוֹנָהּ בְּשָׁעַת תַּשְׁמִישׁ: (יח) שִׁכְרוּת. הוּא, אוֹ הִיא שֶׁהִיא מְרֻצָּה לוֹ בְּשָׁעַת תַּשְׁמִישׁ: (יט) גְּרוּשַׁת הַלֵּב. שֶׁתְּבַלְבֵּל דַּעְתּוֹ מַחֲמַת שִׁכְרוּת, וְלֹא בְּשֶׁשָּׁתָה רְבִיעִית [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יא)]: (כ) עֲרְבּוּבְיָא. כְּגוֹן שְׁנוֹתַן אֶזְ דַּעְתּוֹ עַל אַחֶרֶת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב שֶׁבְּדַעְתּוֹ לְגָרְשָׁהּ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא אוֹהֲבָהּ, כְּגוֹן מֵאוֹתָן שֶׁכּוֹפִין לְהוֹצִיא: (כא) חֲצוּפָה. שֶׁתּוֹבַעְתּוֹ בְּפָה, אֲבָל אִי מְקַשָּׁטַת עַצְמָהּ וּמְרֻצָּה בְּסָעִיף ב': (כב) נאֲפִלּוּ עַל יְדֵי הָפְסֵק מְחִצָּה עֲשָׂרָה. שֶׁתּוֹבַעְתּוֹ בְּפָה, אֲבָל אִי מְקַשָּׁטַת עַצְמָהּ וּמְרֻצָּה אוֹתוֹ שֶׁיִּתֵּן דַּעְתּוֹ עָלֶיהָ, אַדַּרְבָּה אָז חַיָּב בְּעוֹנָה כִּדְלָעֵיל בְּסָעִיף א', וְהָרֵן לֵיהּ בָּנִים מְהֻגָּנִים. וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הַנִּזְכָּרִים כָּאן צָרִיךְ לֵיזָהֵר אֲפִלּוּ כְּשֶׁהִיא מְעֻבֶּרֶת אוֹ זְקֵנָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לֵילֵד [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יג)]. (מ) כְּתָבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּיֵשׁ לֵיזָהֵר מִלְּבוֹא עַל אִשְׁתּוֹ כְּשֶׁהִיא יְשֵׁנָה: ו (כב) וְאֲפִלּוּ עַל יְדֵי הָפְסֵק וְכוּ'. הַטַּעַם, (מ) דְּמַרְגִּישׁ הוּא בְּעֵת שֶׁהַלָּה מְשַׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ וְאֵין כָּאן צְנִיעוּת. וְאִם הוּא בְּעִנְיָן שֶׁאֵין מַרְגִּישִׁים כְּלָל, מַתָּר עַל יְדֵי הָפְסֵק מְחִצָּה [אַחֲרוֹנִים]: (כג) הָעֲשׂוּיִים בְּגִלְיוֹנוֹת. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהֵן כִּתְובִין בְּקֻלָּף כְּמוֹ סֵפֶר תּוֹרָה, אֲבָל שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן רַק חֲמֵשׁ הַתּוֹרָה. וְהוּא הַדִּין שְׁאָר (י) כְּתָבֵי קֹדֶשׁ כְּשֶׁהֵן עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת: (כד) עַד שֶׁיִּהְיֶה וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ הִיא מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז וְעַל גַּבֵּי הָאַרְגָּז יֵשׁ עוֹד כִּסּוּי, דְּלִגַבֵּי תְּפִלִּין וּשְׁאָר סְפָרִים מְהֻגֵּי וּכְדִלְקַמִּיהּ, בְּסֵפֶר תּוֹרָה אָסוּר עַד שֶׁיִּהְיֶה מְחִצָּה מַסָּקֶת. וּכְשֶׁיֵּשׁ מְחִצָּה, אֲפִלּוּ אֵינָהּ מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז כְּלָל, גַּם כֵּן שָׁרֵי: (כה) מְחִצָּה. וּמַה שֶּׁפָּרוּשׁ וִילוֹן סָבִיב הַמִּטָּה (י) אֵינָהּ בִּכְלַל מְחִצָּה [וַאֲפִלּוּ הַוִּילוֹן הוּא גְּבוֹהַּ הַרְבֵּה שֶׁאֵין הַסֵּפֶר נִרְאֶה עַל יְדֵי זֶה, וְהַסֵּפֶר תּוֹרָה מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז וּבְכֻמָּה כִּסּוּיִין עַל הָאַרְגָּז, גַּם כֵּן אָסוּר], שֶׁהַוִּילוֹן נָע וָנָד עַל יְדֵי רוּחַ. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו), אִם יֵשׁ נְקָבִים וְחַלּוֹנוֹת בַּמְּחִצָּה כְּעֵין סְרִיגָה, (יז) אָסוּר עַד שֶׁיִּהְיוּ הַסְּפָרִים מְכֻסִּים מִן הָעַיִן שֶׁאֵין נִרְאִין. וּבְסֵפֶר נָהִר שָׁלוֹם (סק"ה) מְפֻקָּפִק עַל דְּבָרָיו, וְכֵן בְּסֵפֶר תּוֹסָפַת יְרוּשָׁלַיִם. וּבִמְקוֹם הַדְּחַק יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה, אֲכָל לְכַתְּחִלָּה טוֹב לְכַסּוֹת שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַסְּפָרִים נִרְאִין, וּבְפֶרְט בְּסֵפֶר תּוֹרָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר: (כו) בַּיִת אַחֵר. פָּרוּשׁ חֶדֶר אַחֵר: (כז) תְּפִלִּין. וְהוּא הַדִּין מְזוּזָה. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן מ' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, שָׁם בַּאֲרְנוּ כָּל פְּרָטֵי הַדִּינִים: (כח) אוֹ סְפָרִים. רְצוֹנוֹ לוֹמַר עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סִפְרֵי קֹדֶשׁ. וּמַיְירֵי שֶׁאֵינָם עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת, דְּאִי עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת דִּינָם כְּסֵפֶר תּוֹרָה, וְכַנַּ"ל: (כט) אֲפִלּוּ שֶׁל גְּמָרָא. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל גַּב דִּגְמָרָא לֹא נִתַּן לִכְתֹּב בַּדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים מִשּׁוּם דִּדְבָרִים שֶׁבְּעַל פֶּה אָסוּר לְאוֹמָרָם בִּכְתָב, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן דִּלְבַסּוֹף הִתִּירוּ הָאֲמוֹרָאִים לִכְתֹּב מִשּׁוּם 'עֵת לַעֲשׂוֹת לַהּ', הָוֵי לֵיהּ כִּשְׁאָר סִפְרֵי קֹדֶשׁ, וּמִמֵּילָא הַיּוֹם הוּא הַדִּין כָּל הַסְּפָרִים הֵן בִּכְתִיבָה אוֹ בִּדְפוּס יֵשׁ בָּהֶן קְדֻשָּׁה [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יח)]: (ל) עַד שֶׁיִּתְּנֵם וְכוּ'. וְאֵין נִפְקָא מִינָּהּ בֵּין אִם הַסְּפָרִים מֻנָּחִים לְמִטָּה אוֹ שֶׁעוֹמְדִים שֶׁיִּהְיֶה פָּנִים כְּנֶגֶד פָּנִים. זֹהַר (ח"ב דף רנט.): ו (טו) מְחִצָּה. וְאִם יֵשׁ נְקָבִים וְחַלּוֹנוֹת כְּעֵין סְרִיגָה, אַף עַל פִּי דִּלְעֵנְיַן טַמְאָה חֲשִׁיבִי כִּמְחִצָּה, אֲבָל הָכָא אָסוּר עַד שֶׁיִּהְיוּ הַסְּפָרִים מְכֻסִּין מִן הָעַיִן שֶׁאֵין נִרְאִין. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו), עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן קי"ט. וְעַיֵּן בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן כ"ה סָעִיף קָטָן ה' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם: (יז) אַחֵר. פָּרוּשׁ חֶדֶר אַחֵר: (יח) אוֹ סְפָרִים. וּפְשׁוּט דְּגַם הַמְּזוּזָה צָרִיךְ לְכַסּוֹת בִּכְלִי תּוֹךְ כֶּלִי:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(י) וּכְגוֹן שֶׁנִּתְכַּוֵּן לָזוֹ וְנִזְדַּמְּנָה לוֹ אַחֶרֶת: (יז) מוֹרֶדֶת. דְּאָמְרָה לֹא בָּעֵינָא לָךְ לְבַעַל וְאַף עַל פִּי כֵן הוּא מְשַׁמֵּשׁ עִמָּהּ, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מְרֻצָּה לוֹ בְּשָׁעַת תַּשְׁמִישׁ: (יח) שִׁכְרוּת. הוּא, אוֹ הִיא שִׁכּוֹרָה. וּמִסְתַּבְּרָא דְּדַוְקָא נִתְבַּלְבֵּל דַּעְתּוֹ מֵחֲמַת שִׁכְרוּת, וְלֹא בְּשֶׁשָּׁתָה רְבִיעִית [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יא)]: (יט) גְּרוּשַׁת הַלֵּב. שֶׁבְּדַעְתּוֹ לְגָרְשָׁהּ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא אוֹהֲבָהּ, כְּגוֹן מֵאוֹתָן שֶׁכּוֹפִין לְהוֹצִיא: (כ) עֲרְבּוּבְיָא. כְּגוֹן שְׁנוֹתַן אֶזְ דַּעְתּוֹ עַל אַחֶרֶת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסָעִיף ב': (כא) חֲצוּפָה. שֶׁתּוֹבַעְתּוֹ בְּפָה, אֲבָל אִי מְקַשָּׁטַת עַצְמָהּ וּמְרֻצָּה אוֹתוֹ שֶׁיִּתֵּן דַּעְתּוֹ עָלֶיהָ, אַדַּרְבָּה אָז חַיָּב בְּעוֹנָה כִּדְלָעֵיל בְּסָעִיף א', וְהָרֵן לֵיהּ בָּנִים מְהֻגָּנִים. וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הַנִּזְכָּרִים כָּאן צָרִיךְ לֵיזָהֵר אֲפִלּוּ כְּשֶׁהִיא מְעֻבֶּרֶת אוֹ זְקֵנָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לֵילֵד [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יג)]. (מ) כְּתָבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּיֵשׁ לֵיזָהֵר מִלְּבוֹא עַל אִשְׁתּוֹ כְּשֶׁהִיא יְשֵׁנָה: ו (כב) וְאֲפִלּוּ עַל יְדֵי הָפְסֵק וְכוּ'. הַטַּעַם, (מ) דְּמַרְגִּישׁ הוּא בְּעֵת שֶׁהַלָּה מְשַׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ וְאֵין כָּאן צְנִיעוּת. וְאִם הוּא בְּעִנְיָן שֶׁאֵין מַרְגִּישִׁים כְּלָל, מַתָּר עַל יְדֵי הָפְסֵק מְחִצָּה [אַחֲרוֹנִים]: (כג) הָעֲשׂוּיִים בְּגִלְיוֹנוֹת. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהֵן כְּתוּבִין בְּקֻלָּף כְּמוֹ סֵפֶר תּוֹרָה, אֲבָל שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן רַק חֲמֵשׁ הַתּוֹרָה. וְהוּא הַדִּין שְׁאָר (י) כְּתָבֵי קֹדֶשׁ כְּשֶׁהֵן עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת: (כד) עַד שֶׁיִּהְיֶה וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ הִיא מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז וְעַל גַּבֵּי הָאַרְגָּז יֵשׁ עוֹד כִּסּוּי, דְּלִגַבֵּי תְּפִלִּין וּשְׁאָר סְפָרִים מְהֻגֵּי וּכְדִלְקַמִּיהּ, בְּסֵפֶר תּוֹרָה אָסוּר עַד שֶׁיִּהְיֶה מְחִצָּה מַסָּקֶת. וּכְשֶׁיֵּשׁ מְחִצָּה, אֲפִלּוּ אֵינָהּ מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז כְּלָל, גַּם כֵּן שָׁרֵי: (כה) מְחִצָּה. וּמַה שֶּׁפָּרוּשׁ וִילוֹן סָבִיב הַמִּטָּה (י) אֵינָהּ בִּכְלַל מְחִצָּה [וַאֲפִלּוּ הַוִּילוֹן הוּא גְּבוֹהַּ הַרְבֵּה שֶׁאֵין הַסֵּפֶר נִרְאֶה עַל יְדֵי זֶה, וְהַסֵּפֶר תּוֹרָה מֻנַּחַת בְּאַרְגָּז וּבְכֻמָּה כִּסּוּיִין עַל הָאַרְגָּז, גַּם כֵּן אָסוּר], שֶׁהַוִּילוֹן נָע וָנָד עַל יְדֵי רוּחַ. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו), אִם יֵשׁ נְקָבִים וְחַלּוֹנוֹת בַּמְּחִצָּה כְּעֵין סְרִיגָה, (יז) אָסוּר עַד שֶׁיִּהְיוּ הַסְּפָרִים מְכֻסִּים מִן הָעַיִן שֶׁאֵין נִרְאִין. וּבְסֵפֶר נָהִר שָׁלוֹם (סק"ה) מְפֻקָּפִק עַל דְּבָרָיו, וְכֵן בְּסֵפֶר תּוֹסָפַת יְרוּשָׁלַיִם. וּבִמְקוֹם הַדְּחַק יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה, אֲכָל לְכַתְּחִלָּה טוֹב לְכַסּוֹת שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַסְּפָרִים נִרְאִין, וּבְפֶרְט בְּסֵפֶר תּוֹרָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר: (כו) בַּיִת אַחֵר. פָּרוּשׁ חֶדֶר אַחֵר: (כז) תְּפִלִּין. וְהוּא הַדִּין מְזוּזָה. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן מ' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, שָׁם בַּאֲרְנוּ כָּל פְּרָטֵי הַדִּינִים: (כח) אוֹ סְפָרִים. רְצוֹנוֹ לוֹמַר עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה סִפְרֵי קֹדֶשׁ. וּמַיְירֵי שֶׁאֵינָם עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת, דְּאִי עֲשׂוּיִין בְּגִלְיוֹנוֹת דִּינָם כְּסֵפֶר תּוֹרָה, וְכַנַּ"ל: (כט) אֲפִלּוּ שֶׁל גְּמָרָא. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל גַּב דִּגְמָרָא לֹא נִתַּן לִכְתֹּב בַּדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים מִשּׁוּם דִּדְבָרִים שֶׁבְּעַל פֶּה אָסוּר לְאוֹמָרָם בִּכְתָב, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן דִּלְבַסּוֹף הִתִּירוּ הָאֲמוֹרָאִים לִכְתֹּב מִשּׁוּם 'עֵת לַעֲשׂוֹת לַהּ', הָוֵי לֵיהּ כִּשְׁאָר סִפְרֵי קֹדֶשׁ, וּמִמֵּילָא הַיּוֹם הוּא הַדִּין כָּל הַסְּפָרִים הֵן בִּכְתִיבָה אוֹ בִּדְפוּס יֵשׁ בָּהֶן קְדֻשָּׁה [פְּרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יח)]: (ל) עַד שֶׁיִּתְּנֵם וְכוּ'. וְאֵין נִפְקָא מִינָּהּ בֵּין אִם הַסְּפָרִים מֻנָּחִים לְמִטָּה אוֹ שֶׁעוֹמְדִים שֶׁיִּהְיֶה פָּנִים כְּנֶגֶד פָּנִים. זֹהַר (ח"ב דף רנט.):

בְּאוֹר הֲלָכָה

ד * אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל וְכוּ'. וְהָעוֹבֵר עַל זֶה הֵרֵן לֵיהּ בָּנִים סוּמִין [גְּמָרָא (נדרים כ.)]:
* וְכָל שֶׁכֵּן וְכוּ'. וְהָעוֹבֵר עַל זֶה הֵרֵן לֵיהּ בָּנִים אִלְּמִים [גְּמָרָא (שם)]:
ו * נָעוֹר. וּבִכְנֵי יִשֵּׁן מַתָּר אֲפִלּוּ בְּלֹא הֶפְסֵק מְחִצָּה, וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה טוֹב בְּמָקוֹם שֶׁבְּנֵי אָדָם יְשֵׁנִים בְּבַיִת שֶׁיַּעֲמִיד מְחִצָּה סָבִיב הַמִּטָּה (שָׁקוּרִין פֶּאַרַאוַוא"ן):
* בַּיִת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סֵפֶר תּוֹרָה. מִשְׁמַע בְּגְמָרָא (ברכות כה:) דְּיֵשׁ בָּזֶה חֵשֶׁשׁ סַכָּנָה אִם יַעֲבֹר עַל זֶה:
* עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּפָנָיו מְחִצָּה. מִסְתִּימַת הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ מַשְׁמַע דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ מְחִצָּה הַמַּסָּקֶת, אֲפִלּוּ אִם הַסֵּפֶר תּוֹרָה עוֹמֵד לְמַעְלָה בְּגֹבַהּ וְנִרְאִית מֵרָחוֹק שָׁרֵי. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) שֶׁמְּפֻקְפָּק בָּזֶה. וּבְסֵפֶר תּוֹרָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר וּלְכַסּוֹתָהּ בְּכִסּוּי [וְדַוְקָא כְּשֶׁהַמְּחִצָּה עֲשׂוּיָה בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא תֵּנִיד בְּרוּחַ מְצוּיָה כְּגוֹן מֵה שֶׁקּוֹרִין פֶּאַרַאוַוא"ן, אוֹ אֲפִלּוּ בְּוִילוֹן פְּרוּסָה סָבִיב הַמִּטָּה וְקוֹשְׁרָהּ מִלְּמַטָּה שֶׁלֹּא תֵּנִיד, דְּאִי לָאו הָכִי אֵין שָׁם מְחִצָּה עָלָה. וְכִסּוּי לֹא מְהֻנֵּי בְּסֵפֶר תּוֹרָה וַאֲפִלּוּ כַּמָּה כִּסּוּיִין]. וּבְשְׁאָר סְפָרִים אֶפְשָׁר שֶׁיֵּשׁ לְהָקֵל בְּיֵין שֶׁיֵּשׁ מְחִצָּה גְּמוּרָה הַמַּסָּקֶת [וְחָכְמַת אָדָם בְּכָלֵל קכ"ח (ס"א), עַיֵּן שָׁם]:
* אָסוּר עַד שֶׁיּוֹצִיאֶנָּה. וְאִם הֶפְחֵת פְּתוּחַ וְנִרְאֶה מֵרָחוֹק יֵשׁ לְעַיֵּן בִּדְבָר, דַּאֲפִלּוּ לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ט"ו לְהַחְמִיר הֵיכָא דְּהַמְּחִצָּה עֲשׂוּיָה כְּעֵין סְרִיגָה דְּמִשּׁוּם דְּהֶפְסֵדָם נִרְאִין, אֶפְשָׁר דְּהָכָא עָדִיף טְפֵי, דְּהָא עִקַּר הַטַּעַם מִשּׁוּם דְּכְשֶׁנִּרְאֶה דֶּרֶךְ נְקָבֵי הַמְּחִצָּה אֵיכָא קְצָת בִּזָּיוֹן, וְהָכָא כֵּיוָן דְּהוּא חֶדֶר אַחֵר לְגַמְרֵי אֵין בָּזֶה בִּזָּיוֹן. וְתַדַּע דְּחֶדֶר עָדִיף מִמְּחִצָּה, דְּהָא אֲפִלּוּ בְּמְחִצָּה טוֹבָה שֶׁאֵין נִרְאֶה עַל יְדֵי הַסֵּפֶר תּוֹרָה גַּם כֵּן מְחַמְּרִינַן הֵיכָא דְּיֵשׁ לוֹ חֶדֶר אַחֵר לְהוֹצִיאָהּ שָׁם, אֶלְמָא דְּחֶדֶר עָדִיף טְפֵי. וּמְצָאתִי פֹּה בְּנָהָר שָׁלוֹם (סק"ה) שֶׁגַּם הוּא מְצַדֵּד לְהָקֵל בָּזֶה, אֶלָּא שֶׁמִּדְּבָרָיו מִשְׁמַע דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם מַחְמִיר בָּזֶה, וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה דְּגַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם מוֹדֶה דְּיֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה וְכִדְקָתַנְיָא. וּלְמַעֲשֶׂה נִרְאֶה דִּכְשֶׁאֵר סְפָרִים בְּוַדַּאי יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל דְּאֵין מְחִיצָה לְכִסּוּיָן שָׁם, וּלְעִנְיַן סֵפֶר תּוֹרָה יֵשׁ לְהַחְמִיר לְכַסּוֹתָהּ שָׁם. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּפִתְחֵי תְּשׁוּבָה לְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רפ"ב סָעִיף קָטָן ט' בְּשֵׁם הַפָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סי' עד) שֶׁמְּהַמִּיר בָּזֶה גַּם לְעִנְיַן שְׁאָר סְפָרִים, וְהַפִּתְחֵי תְּשׁוּבָה מְסַיֵּם עַל זֶה וְצָרִיךְ עִיּוּן בָּזֶה. וְלִי נִרְאֶה דְּהִסּוֹמֵךְ לְהָקֵל כִּנְהָר שָׁלוֹם אֵין לְמִחוֹת בְּיָדוֹ:
* עַד שֶׁיִּתְּנֵם וְכוּ'. וְאֵין נִפְקָא מִינָּהּ בֵּין אִם הַסְּפָרִים מֻנָּחִים לְמִטָּה אוֹ שֶׁעוֹמְדִים

(ז) הִקְשָׁה הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) דַּהְלֹא יַעֲקֹב נִתְכַּוֵּן לִרְחֵל וּבָא עַל לֵאָה, וְתֵרֵץ דְּוַקָא כְּשֶׁנִּתְכַּוֵּן לְגוּף זֶה וְנִזְדַּמְּנָה לוֹ גּוּף אַחֵר תַּחְתָּיו, אֲבָל יַעֲקֹב מִשְׁעַת כְּנִיסָתוֹ לַחֻפָּה רָאָה לֵאָה וְנִתְכַּוֵּן לְגוּפָהּ, רַק שֶׁסָּבַר שֶׁשְּׁמָהּ רָחֵל, עַל כֵּן לֵית לָן בָּהּ: (מ) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ט) וּפְרִי מִגְדִּים (א"א ס"ק יב) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (דעות פ"ה ה"ד): ו (מ) פְּרִישָׁה (ס"ק טו):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah